

The Meaning of the Butterfly in Wang Meng's Novel *Butterfly*

Chollada Ungkitphaiboon and Wuttipong Prapantamit
Faculty of Humanities, Kasetsart University

Received: May 13, 2023

Revised: October 9, 2023

Accepted: October 27, 2023

Abstract

Literature is a reflection of the author's perspective on the society of the time, which is often hidden by the author's intended meaning or message to the reader. This article aims to study and analyze the hidden meaning of the "butterfly" in Wang Meng's *Butterfly*, a work of fiction that reflects Chinese political society between 1949 and 1997, through the lens of Lakoff and Johnson's Conceptual Metaphor Theory (1980). In Wang Meng's works, the "butterfly" not only alludes to actual animals, but also reflects the "meaning of the butterfly in Zhuangzi philosophy" in three fundamental principles: 1) independence, 2) change, and 3) the oneness of all. In addition, the "butterfly" reflects the life of the protagonist, Zhang Shiyuan, a former adherent of both the left and the right political ideologies, which leads to the image of his life flowing from the highest point to the bottom.

Keywords

butterfly, Wang Meng, meaning, conceptual metaphor,
contemporary Chinese literature

ความหมายของผีเสื้อในวรรณกรรมเรื่อง *ผีเสื้อ* ของหวางเหมิง

ชลลดา อังกิจไพบูลย์ และ วุฒิพงษ์ ประพันธ์มิตร
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

วรรณกรรมเปรียบเสมือนกระจกสะท้อนภาพสังคมในยุคสมัยหนึ่งผ่านโลกทัศน์ของผู้ประพันธ์ ซึ่งมักแฝงไว้ด้วยสารหรือข้อความบางอย่างที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อมายังผู้อ่าน บทความนี้มุ่งศึกษาและวิเคราะห์ความหมายของ “ผีเสื้อ” ที่แฝงอยู่ในวรรณกรรมเรื่อง *ผีเสื้อ* ของหวางเหมิง อันเป็นวรรณกรรมที่สะท้อนภาพสังคมการเมืองจีนช่วงปี ค.ศ. 1949-1979 ผ่านมุมมองทฤษฎีอุปลักษณ์เชิงโน้ตทัศน์ของเลคอฟฟ์และจอห์นสัน จากการศึกษาพบว่า “ผีเสื้อ” ในงานประพันธ์ของหวางเหมิง ไม่ได้นิยามความหมายของผีเสื้อในฐานะที่เป็นสัตว์เท่านั้น หากแต่ยังสะท้อน “ความหมายของผีเสื้อในปรัชญาจวงจื่อ” ใน 3 หลักการสำคัญ กล่าวคือ 1) ความอิสระ 2) การเปลี่ยนแปลง และ 3) การเป็นหนึ่งเดียวของสรรพสิ่งขณะเดียวกัน “ผีเสื้อ” ยังสะท้อนภาพชีวิตของตัวละครเอกในเรื่องอย่างจางซือหยวน ในฐานะบุคคลที่เคยยืนหยัดในอุดมการณ์ทั้งฝ่ายซ้ายและฝ่ายขวาทางการเมือง นำมาซึ่งภาพชีวิตที่โหดร้ายในจุดสูงสุดและตกอับ

คำสำคัญ

ผีเสื้อ, หวางเหมิง, ความหมาย, อุปลักษณ์เชิงโน้ตทัศน์,
วรรณกรรมจีนสมัยปัจจุบัน

บทนำ

วรรณกรรมเรื่อง *ผีเสื้อ* (蝴蝶) ประพันธ์โดยหวางเหมิง (王蒙) นักประพันธ์ชาวจีนที่เกิดในปี ค.ศ. 1934 และในปี ค.ศ. 1948 ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีน ต่อมาในปี ค.ศ. 1957 เขาถูกประณามว่าเป็นฝ่ายขวา อีกทั้งถูกปลดออกจากตำแหน่งหน้าที่ และถูกไล่ออกจากอาชีพอยู่ที่เขตปกครองตนเองซินเจียง อุยกูร์ และในปี ค.ศ. 1978 เขาถูกเชิญให้กลับมากำกับอีกครั้ง เพื่อรับตำแหน่งรองประธานสมาคมนักประพันธ์แห่งประเทศไทย ในเวลาต่อมายังได้รับตำแหน่งหัวหน้ากองบรรณาธิการหนังสือวรรณกรรมประชาชน และสมาชิกคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ 13 อีกด้วย

วรรณกรรมเรื่อง *ผีเสื้อ* ตีพิมพ์ลงบนนิตยสาร “ตุลาคม” (《十月》杂志) เมื่อปี ค.ศ. 1980 โดยเป็นวรรณกรรมที่บอกเล่าเรื่องราวเส้นทางชีวิต 30 ปี (ค.ศ. 1949-1979) ของ “จางซือหยวน” ตัวละครเอกของเรื่อง ผู้เคยดำรงตำแหน่งระดับสูงในพรรคคอมมิวนิสต์จีน แต่ต่อมากลับถูกประณาม และถูกไล่ออกจากอาชีพที่หมู่บ้านดอย เส้นทางชีวิตที่โหดร้ายในจุดสูงสุดและตกอับทำให้เขาเริ่มใคร่ครวญถึงตัวตนของตนเองว่าตัวเขาเป็นใครกันแน่ เมื่อเวลาผ่านไป จางซือหยวนถูกเรียกให้เข้ารับตำแหน่งระดับสูงอีกครั้ง แต่จิตวิญญาณของเขาได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง จากเคยถูกครอบงำด้วยอุดมการณ์ทางการเมืองที่ยึดถือ เขาเริ่มเผชิญหน้ากับประชาชนและตรึกตรองถึงสภาพสังคมอย่างถี่ถ้วน เริ่มเข้าใจตนเองและเข้าใจความเป็นจริง สุดท้ายเขาจึงตกผลึกได้ซึ่งความเป็นตนเองและสะพานที่จะนำไปสู่ชีวิตที่ตนเองต้องการ อันเป็นสะพานสู่การสร้างสรรค์ประโยชน์ที่แท้จริงให้แก่ตนเองและสังคม

ชีวประวัติของผู้ประพันธ์และเรื่องราวในวรรณกรรมที่สอดคล้องกัน แสดงให้เห็นว่า หวางเหมิงสร้างสรรค์ผลงานวรรณกรรมเรื่อง *ผีเสื้อ* เพื่อเป็น กระจุกสะท้อนภาพสังคมจีนช่วงปี ค.ศ. 1949-1979 อันเป็นเวลา 30 ปี ตั้งแต่เกิดการปฏิวัติวัฒนธรรม (文化大革命) จนถึงนโยบายสี่ทันสมัย (四个现代化) ที่หวางเหมิงประสบด้วยตนเอง (Lin, 2008, pp. 74-75; Li, 2021, p. 137) วรรณกรรมเรื่องนี้จึงประพันธ์ขึ้นเพื่อถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ให้ผู้อ่านได้ตระหนักถึงสิ่งที่เกิดขึ้น โดยแฝงไว้ซึ่งสารหรือข้อความบางอย่าง ที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อมายังผู้อ่านผ่านการใช้ผีเสื้อเป็นสื่อในการบอกเล่า เรื่องราว ตลอดจนการประกอบสร้างความหมายให้ “ผีเสื้อ” ซึ่งเป็นสัตว์ที่ หวางเหมิงหยิบยกขึ้นมามีขึ้นเป็นชื่อเรื่องของผลงานวรรณกรรมเรื่องนี้ ทั้งยังแฝงไว้ซึ่งสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่น่าสนใจในหลายประการ

จากที่มาข้างต้น จึงนำมาสู่ประเด็นศึกษาของผู้เขียนที่มุ่งวิเคราะห์ และนำเสนอความหมายของ “ผีเสื้อ” ที่แฝงอยู่ในวรรณกรรมเรื่อง *ผีเสื้อ* ของหวางเหมิง อันจะเป็นการทำให้เห็นกระบวนการประกอบสร้างความหมายให้ “ผีเสื้อ” กลายเป็นอุปลักษณ์ที่สะท้อนเรื่องราวประวัติศาสตร์ การเมืองจีนช่วงปี ค.ศ. 1949-1979 โดยผู้เขียนเลือกวิเคราะห์จากต้นฉบับ ภาษาจีนร่วมกับสำนวนแปลไทยของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อันเป็นสำนวนแปลที่คงเนื้อหา และการสื่อความของสำนวนต้นฉบับไว้ได้อย่างสมบูรณ์

ผีเสื้อ: กระจุกสะท้อนภาพสังคม

วรรณกรรมเป็นหนึ่งในวัฒนธรรมที่ตั้งอยู่บนรากฐานของ ประสบการณ์มนุษย์ กล่าวคือ ผู้ประพันธ์สร้างสรรค์วรรณกรรมจากการผสมผสานปัญญาและชีวิต โดยใช้ชีวิตเป็นวัตถุดิบสำหรับสร้างโลกมายาที่

สมจริงเพียงพอที่จะทำให้ผู้อ่านคล้อยตามไปด้วยอารมณ์ (Nagavajara, 1999, pp. 84-85; Chitchamngong, 2013, pp. 107-108) เรื่องราวในวรรณกรรมเรื่อง *ผีเสื้อ* ที่สอดคล้องกับประสบการณ์ชีวิตของหวางเหมิง จึงเปรียบได้กับกระจกที่สะท้อนภาพสังคมประวัติศาสตร์การเมืองจีนที่เป็นจริง (Sodsuk, 2008, p. 124) และตัวละครเอกก็เปรียบได้กับเงาร่างของผู้ประพันธ์ (Sodsuk, 2008, p. 119)

แม้วรรณกรรมจะเปรียบได้กับกระจกที่สะท้อนภาพสังคม หากแต่ไม่ใช่กระจกเงาที่สะท้อนภาพสังคมอย่างปรนัย แต่เป็นกระจกที่สะท้อนผ่านอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนะของผู้ประพันธ์ (Chitchamngong, 2004, p. 427) ผู้อ่านจึงควรพิจารณาให้ได้ว่าส่วนใดคือข้อเท็จจริงและส่วนใดคือข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ประพันธ์ (Jaroenjitrkam, 2011, p. 16) การตีความความหมายจึงสำคัญต่อการวิเคราะห์วรรณกรรมเป็นอย่างยิ่ง

ความหมายเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและเข้าใจยาก เนื่องจากเป็นผลผลิตจากความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่าง ๆ เช่น บริบท ตัวบท ประสบการณ์ของผู้อ่าน หรือเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์ (Culler, 2018, pp. 119-122) และการอุปลักษณะเป็นกลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย อันประกอบด้วยความคิดหรือสิ่งที่ต้องการนำเสนอ (tenor) และสิ่งที่นำมาใช้เปรียบเพื่อสื่อให้เห็นถึงความคิดนั้น (vehicle) (Wongthai, 2020, pp. 135-137) ที่บรรจุความหมายอันซับซ้อนหรือกระทั่งทฤษฎีได้ง่ายที่สุด (Culler, 2018, p. 131)

การอุปลักษณะผีเสื้อปรากฏบนวรรณกรรมในลักษณะที่แตกต่างกันบ้างเปรียบผีเสื้อเป็นเพศชายที่คอยดอมดมเกสร บ้างเปรียบผีเสื้อเป็นจิตวิญญาณและการดึงดูดจิตได้สำนึกสู่แสงสว่าง (Rithisrithon, Hongsuwan and Sangkhaphanthanon, 2019, p. 179) บ้างก็อ้างอิงถึงผีเสื้อในปรัชญาจวงจื้อ

จนกลายเป็นที่มาของชื่อเรื่อง “ผีเสื้อ” ในวรรณกรรมเรื่อง ผีเสื้อ ของหวางเหมิง (Wang, 2018, pp. 224-225) ที่สื่อถึงชีวิตที่ผกผันตามกาลเวลาและบริบทสังคมดังหนอนดักแด่ที่เปลี่ยนรูปเป็นผีเสื้อ (Sujjapun, 2021, p. 12)

ผีเสื้อ: ความหมายในปรัชญาจวงจื๊อ

“จวงเซิงฝันว่าตนเองกลายร่างเป็นผีเสื้อ ค่อย ๆ บินไปมา เมื่อตื่นขึ้นมาแล้วไม่แน่ใจ เขาไม่ทราบชัดว่าตัวเองเป็นอะไร? หรือจวงเซิงตื่น ผีเสื้อฝัน? หรือว่าผีเสื้อตื่น จวงเซิงเป็นความฝัน เขาเป็นจวงเซิง ในฝันเขา กลายเป็นผีเสื้อ หรือว่าแต่ก่อนเขาเป็นผีเสื้ออยู่แล้ว ในความฝันจึงถือว่า ตนเองเป็นคน คือเป็นจวงเซิง”

(Wang, 2018, p. 87)

จวงเซิง (庄生) หรือจวงจื๊อ (庄子) เป็นนักปรัชญาจีนในยุคณัฐที่ ได้รับการยกย่องว่าเป็นหนึ่งในสามจอมปราชญ์ผู้ยิ่งใหญ่ของสำนักปรัชญาเต๋า (Preechatham, 2013, p. 47) ตัวบทข้างต้นได้รับเค้าโครงมาจากถ้อยความ “ความฝันของผีเสื้อ” (庄周梦蝶) อันเป็นถ้อยความในคัมภีร์จวงจื๊อ บทที่ 2 สรรพสิ่งคือหนึ่งเดียว (齐物论) ความว่า

“ครั้งหนึ่ง จวงจื๊อฝันว่าเป็นผีเสื้อ รื่นระเรีงลอยร่อนด้วยจิตวิญญาณ แห่งผีเสื้ออันแท้ จะรู้ว่ามีตัวตนของความเป็นจวงจื๊ออยู่ก็หาไม่ และโดยพลัน ทันใดนั้นก็ตื่นฟื้นคืนมา พบว่ามีจวงจื๊อเป็นตัวตนอยู่จริง จึงไม่แจ้งว่า จวงจื๊อ ฝันเป็นผีเสื้อ หรือผีเสื้อฝันว่าเป็นจวงจื๊อกันแน่ จวงจื๊อกับผีเสื้อนั้นย่อมมี ตัวตนแยกต่างจากกัน นี่แลจึงกล่าวว่า สรรพสิ่งย่อมเปลี่ยนแปลงสภาวะ”

(Limpanusorn, 2005, p. 54)

“ความฝันของผีเสื้อ” คือบทสรุปที่สะท้อนแก่นคิดของบทสรพสิ่งที่
คือหนึ่งเดียว (Arunkhachornsak, 2022, p. 209) ที่ว่าด้วยสรพสิ่งที่ล้วน
แตกต่างกันแต่เป็นหนึ่งเดียวกัน อีกทั้งยังเป็นบทสรุปที่สะท้อนแก่นคิดของ
ปรัชญาเต๋าที่บันทึกไว้ในคัมภีร์เต๋าเตอจิง (道德经) บทที่ 42 คำสอน
ประจำใจ (或损或益) ที่ว่าด้วยสรพสิ่งที่ล้วนประกอบด้วยหยินและหยาง
ผสมผสานจนกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียว (Chantharasanti, 2019, pp. 170-171)

หากวิเคราะห์ความฝันของผีเสื้อผ่านมุมมองทฤษฎีอุปลักษณ์เชิง
มนทัศน์ (Conceptual Metaphor) ของเลคอฟฟ์และจอห์นสัน (Lakoff &
Johnson) ซึ่งเป็นอุปลักษณ์ตามแนวคิดภาษาศาสตร์ปริชาณที่เสนอว่า
อุปลักษณ์ไม่ใช่กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างจินตนาการเท่านั้น แต่ยังสามารถ
แสดงให้เห็นระบบความคิดของผู้ใช้ภาษาได้ (Wongthai, 2020, pp. 140-142)
ผีเสื้อในปรัชญาจวงจื๊อนั้นเป็นอุปลักษณ์ที่แฝงไว้ด้วยสารหรือข้อความ
บางอย่างที่จวงจื๊อต้องการสื่อมายังผู้อ่าน เช่นเดียวกับผีเสื้อในวรรณกรรมของ
หวางเหมิง ซึ่งเป็นอุปลักษณ์ที่แฝงไว้ด้วยสารหรือข้อความบางอย่างที่น่าเสนอ
ผ่านตัวบทได้อย่างแยบยล ด้วยเหตุนี้ ความหมายของผีเสื้อในปรัชญาจวงจื๊อ
และในวรรณกรรมเรื่องนี้ จึงมีความเป็นไปได้ว่าจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

นักวิชาการมักกล่าวถึง “ความหมายของผีเสื้อในปรัชญา
จวงจื๊อ” ใน 3 หลักการสำคัญ กล่าวคือ 1) ความอิสระ 2) การเปลี่ยนแปลง
และ 3) ความเป็นหนึ่งเดียว

1) ผีเสื้อคือความอิสระ

ความอิสระ คือการปราศจากกรงขังหรือเครื่องพันธนาการที่ผูกมัด
ไม่ให้กระทำตามใจปรารถนา เป็นสิ่งที่ให้ความรู้สึกเบาสบาย และจะเข้าถึงได้
ก็ต่อเมื่อไม่ยึดติดกับสิ่งใด (OSHO, 2014, pp. 4-6)

ในมิติปรัชญาของจวงจื๊อ การโยยบินตามใจปรารถนาโดยปราศจากเครื่องพันธนาการของผีเสื้อ ได้กลายเป็นภาพแทนของความเป็นอิสระและความรื่นรมย์เมื่อสัมพันธ์กับโลก (Allinson, 1989 as cited in Arunkhachomsak, 2016, p. 82) อันเป็นเครื่องหมายแห่งอิสรภาพทางปัญญา (Satha-a-nant, 2013, pp. 251-253) และยังเป็นอิสระภาวะซึ่งเต็มเปี่ยมอยู่ภายในจิตวิญญาณของมนุษย์ (Limpanusorn, 2002, pp. 27-39)

2) ผีเสื้อคือการเปลี่ยนแปลง

การไม่อาจแยกขาดระหว่างจวงจื๊อกับผีเสื้อและความจริงกับความฝันสะท้อนให้เห็นว่า สรรพสิ่งล้วนมีการเปลี่ยนแปลงและอิงอาศัยซึ่งกันและกัน จนกลายเป็นกระแสการแปรเปลี่ยนที่ล้นไหล (Arunkhachomsak, 2016, pp. 77-78)

การโยยบินอย่างอิสระของผีเสื้อแสดงถึงจิตวิญญาณที่บริสุทธิ์สำเร็จของมนุษย์ จวงจื๊อเปรียบตั้งนามรูปผีเสื้อเปรียบตั้งจิตวิญญาณ ผีเสื้อจึงเป็นภาพแทนของการก่อกำเนิดตัวตนจนถึงการดับสลายสู่สภาวะตั้งต้น อันเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง (Limpanusorn, 2002, pp. 30-35) และเป็นภาพแทนของการกลายรูปจากความน่าเกลียดไปสู่ความสวยงาม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ยั่งยืนและแตกสลายง่าย (Allinson, 1989, as cited in Arunkhachomsak, 2016, pp. 80-81)

3) ผีเสื้อคือความเป็นหนึ่งเดียว

จวงจื๊อเชื่อว่าชีวิตของมนุษย์คือความฝัน บ้างก็เหมือนเกิดขึ้นจริง บ้างก็เหมือนยังหลับไหล หากจะว่าจวงจื๊อฝันเป็นผีเสื้อก็ถูก หรือผีเสื้อฝันเป็นจวงจื๊อก็ถูก นี่คือสภาวะแห่งการเปลี่ยนแปลงรวมเป็นเอกภาพเดียว (Dokbua, 2020, pp. 187-188)

การกลายเป็นผีเสื้อของจวงจื๊อแสดงถึงการลบเลือนเส้นแบ่งระหว่างตัวตนกับวัตถุภายนอก จนสรรพสิ่งประสานกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียว (Limpanusorn, 2002, pp. 26-27) และแสดงถึงคุณลักษณะชีวิตแบบเต๋า คือดำรงอยู่อย่างหนึ่งเดียวกับสรรพสิ่ง (Lee, 2007, pp. 193-195, as cited in Arunkhachomsak, 2016, p. 79) ผีเสื้อจึงเป็นภาพแทนของการประสานกลมกลืนกันระหว่างสรรพสิ่งที่แตกต่างกัน หรือความเป็นหนึ่งเดียว

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า “ความหมายของผีเสื้อในปรัชญาจวงจื๊อ” ได้ถูกหลอมรวมไว้ในหลักการสำคัญ 3 ประการ กล่าวคือ 1) ความอิสระที่ไม่ถูกจำกัดโดยสิ่งใด 2) การเปลี่ยนแปลง ที่ไม่แน่นอนและแปรผันตลอดช่วงชีวิต และ 3) ความเป็นหนึ่งเดียว ที่ประสานกลมกลืนเป็นเอกภาพ

ผีเสื้อ: ความหมายในวรรณกรรมเรื่อง ผีเสื้อ ของหวางเหมิง

มุมมองทฤษฎีอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ของเลคอฟฟ์และจอห์นสัน เป็นกรอบที่มุ่งนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์และถ้อยคำอุปลักษณ์ อันเป็นความสัมพันธ์ที่ประกอบด้วยวงความหมายต้นทาง (source domain) และวงความหมายปลายทาง (target domain) ซึ่งสัมพันธ์กันด้วยการเชื่อมโยงคุณสมบัติที่คล้ายคลึงกันระหว่างวงความหมายทั้งสอง (Wongthai, 2020, p. 142) กรอบทฤษฎีนี้จึงพาผู้อ่านไปค้นหาความหมายที่ซ่อนเร้นภายใต้การใช้ภาษาของผู้ประพันธ์

มุมมองทฤษฎีอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ของเลคอฟฟ์และจอห์นสัน ทำให้เห็น “ความหมายของผีเสื้อ” ที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่อง ผีเสื้อ ของหวางเหมิง ใน 3 หลักการสำคัญ กล่าวคือ 1) ความอิสระ 2) การเปลี่ยนแปลง และ 3) ความเป็นหนึ่งเดียว

1) ฝิเสืือคือความอิสระ

ความอิสระ คือสภาวะที่สามารถกระทำตามใจปรารถนาได้โดยไม่ถูกผูกมัดด้วยข้อจำกัดใด ซึ่งเป็นสภาวะที่ตรงข้ามกับจางซือหยวนผู้ยึดติดกับอุดมการณ์อย่างสิ้นเชิง เขาไม่ต้องการอิสระ ทุกวันสามารถทำงาน 16-20 ชั่วโมงได้โดยไม่หยุดพัก แต่เมื่อถึงคราวตกอับ เขากลับนึกถึง “ฝิเสืือ” ขึ้นมาอันเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่เขาแสวงหา “ความอิสระ” ดังข้อความที่ 1-2

ข้อความที่ 1

山径崎岖。人生的道路更加崎岖。但山还是山，人还是人。尽管祖国的大地承受着太多的苦难，春天仍然是祖国的春天，山的春天，人的春天。他真希望自己变成一只蝴蝶，从积雪的山峰飞向流水叮咚的山谷，从茂密的野果林飞到梯田。

(Wang, 2009, p. 272)

ทางขึ้นภูเขาคดเคี้ยว แต่ทางชีวิตของคนคดเคี้ยวกว่า แต่ภูเขาก็คือภูเขา คนก็เป็นคน แม้ว่าประเทศชาติจะถูกย่ำยีด้วยความทุกข์ยากในท่ามกลางความทุกข์ยากอย่างยิ่งยวดนั้น ฤดูขุนเทียนก็ยังเป็นขุนเทียนของมาตุภูมิ ขุนเทียนของภูเขาและขุนเทียนของคน เขาอยากจะทำลายร่างเป็นฝิเสืือ บินจากยอดเขาที่ปกคลุมไปด้วยหิมะ ไปถึงหุบเขาที่มีลำธารเสียงดังดังตองจากภูเขาที่มีผลไม้อุดมสมบูรณ์ไปสู่ทุ่งนา

(Wang, 2018, p. 91)

ข้อความที่ 1 แสดงเหตุการณ์เมื่อจางซือหยวนถูกปลดจากตำแหน่งและถูกไล่ให้ไปอาศัยอยู่ที่หมู่บ้านดอย กลายเป็นคนธรรมดาที่ไม่มีอำนาจใดอย่างไรรู้ก็ตาม แม้ชีวิตคนเปลี่ยนผัน ธรรมชาติกลับยังคงเดิม คือเป็นอิสระ

และไม่ถูกผูกมัดโดยสังคม จางซือหยวนต้องการเป็นอิสระเช่นเดียวกับ
ธรรมชาติ เขาจึงอยากกลายเป็นผีเสื้อที่โบยบินได้อย่างเสรี

ข้อความที่ 2

现在，火车在《祝酒歌》的歌声中开动了。秘书，
司机和他坐惯了的黑色吉姆都离开了他。汽笛发出了刚亮
的愉快的叫声。机轮的声音也是铿锵有力的，金属的撞击
令人焕发精神。李光羲的“朋友请你干一杯”之中央杂着
女列车员的吐字急促的问话：“这是谁的行李？”张思远了
一下眼睛，有一位脾气大的母亲打了她的淘气的孩子的
屁股蛋，于是孩子和李光羲展开了咏叹比赛。张思远睁开
眼睛，阳光洒满车厢。风吹动了他的花白的头发。有人
打开了车窗。他轻松而自由。我又是一只蝴蝶了么？

(Wang, 2009, p. 287)

บัดนี้ ขบวนรถไฟแล่นออกไปท่ามกลางเสียงเพลง “ดื่มอวยพร” แล้ว
เลขานุการ คนขับรถ และรถประจำตำแหน่งสีดำที่เขาเคยนั่งเสียจนชินต่างได้
จากไปแล้ว หูดรถไฟส่งเสียงดังกึกกวด เสียงล้อเหล็กบดกับรางอย่างมีจังหวะ
จะโคนทำให้จิตใจเบิกบานขึ้น พนักงานหญิงประจำขบวนรถถามด้วยเสียง
หัวน ๆ คลุกเคล้ากับเสียงเพลง “เพื่อนเอ๋ยมาดื่มกันสักแก้ว” ของหลี่กวงซี
ว่า “นี่กระเป๋าสของใคร” จางซือหยวนหลับตาจิบเดียว มีแม่ไม้อีกรายคนหนึ่งตี
กันลูกจอมยุ่งของนางตะเบ็งเสียงร้องให้ดั่งลั่นแข่งกับเสียงเพลงของหลี่กวงซี
จางซือหยวนลืมตาขึ้น แสงแดดสาดส่องเข้ามาในตู้โดยสาร ลมพัดเส้นผม
สีดอกเลาของเขา มีคนเปิดหน้าต่างรถ เขารู้สึกคลายเครียดและเป็นอิสระ
ฉับเป็นผีเสื้อไปอีกแล้วหรือนี่?

(Wang, 2018, p. 139)

ข้อความที่ 2 แสดงเหตุการณ์เมื่อจางซือหยวนหวนคืนสู่ตำแหน่งระดับสูงอีกครั้ง แต่จิตวิญญาณของเขาไม่ถูกผูกมัดด้วยอุดมการณ์อีกแล้ว เขาปฏิเสธรถยนต์ประจำตำแหน่ง เปลี่ยนมาโดยสารรถไฟชั้นอนอร์มดา เพื่อสังเกตสภาพสังคมที่แท้จริง บรรยากาศรอบตัวทำให้เขารู้สึกเป็นอิสระ เขาจึงคิดว่าตัวเองกลายเป็นผีเสื้อไปแล้ว

จากข้อความที่ 1-2 จะเห็นได้ว่า เนื่องจากจางซือหยวนแสวงหาความอิสระ ผีเสื้อจึงถูกอุปลักษณ์เป็นความอิสระ ในทางกลับกัน แม้จางซือหยวนจะปฏิเสธความอิสระ ผีเสื้อก็ยังคงถูกอุปลักษณ์เป็นความอิสระเช่นเดิม ดังข้อความที่ 3

ข้อความที่ 3

行路难。在家千日好，出门一日难。当老百姓并不是一件轻松的事情，正像当“高干”也绝不是一件轻松的事情。这个故事不应该是庄生梦见自己成了蝴蝶或者蝴蝶梦见自己成了庄生，它应该是一条耕牛梦见自己成了拖拉机或者一台拖拉机梦见自己成了耕牛。

(Wang, 2009, p. 292)

เมื่อเดินทางมักพบความลำบาก อยู่บ้านพันวันสบายดี เดินทางเพียงวันเดียวก็ลำบาก ชีวิตคนธรรมดาไม่น่าง่ายเลย ผู้ปฏิบัติงานชั้นสูงก็มีชีวิตลำบากเหมือนกัน ชีวิตไม่ควรจะเหมือนกับจวงเจิ้งฝันไปว่าตนเองกลายเป็นผีเสื้อ หรือว่าผีเสื้อฝันว่ากลายเป็นจวงเจิ้ง ชีวิตควรจะเหมือนกับวัวฝันว่าตนกลายเป็นรถแทรกเตอร์ หรือว่ารถแทรกเตอร์ฝันว่าตนเองกลายเป็นวัว

(Wang, 2018, p. 152)

ข้อความที่ 3 แสดงเหตุการณ์เมื่อจางซือหยวนตรึงครองจนตกผลึกได้ซึ่งแนวทางที่ตนเองต้องการแล้ว สะท้อนให้เห็นความรู้สึkJของจางซือหยวนที่เปลี่ยนแปลงไป เขาไม่ต้องการเป็นผีเสื้อแล้ว ยิ่งไปกว่านั้นเขาปฏิเสธการเป็นผีเสื้อ จางซือหยวนต้องการเป็นวัวและรถแทรกเตอร์ที่ทำงานรับใช้ประชาชนและประเทศชาติ เขายอมรับภาระหน้าที่และปฏิเสธความอิสระ ผีเสื้อจึงถูกอุปโลกน์เป็นความอิสระ

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า “ผีเสื้อ” ในวรรณกรรมเรื่อง ผีเสื้อของหวางเหมิง แสดงถึง “ความอิสระ” เนื่องจากทุกครั้งที่จางซือหยวนกล่าวถึงความอิสระ เขาจะกล่าวถึงผีเสื้อร่วมด้วยเสมอ อันเป็นผลมาจากลักษณะการโบยบินอย่างอิสระของผีเสื้อ ซึ่งเป็นลักษณะที่มองเห็นด้วยตาของมนุษย์ได้ง่ายที่สุด มนุษย์จึงมักจะอุปโลกน์ผีเสื้อเป็นความอิสระ ซึ่งสามารถแสดงการถ่ายทอดความหมายได้ดังนี้

source: ผีเสื้อ

target: ความอิสระ

โบยบินอย่างเสรี

ตามใจปรารถนา หรือไม่ถูกผูกมัด

2) ผีเสื้อคือการเปลี่ยนแปลง

การเปลี่ยนแปลงคือวิถีของธรรมชาติ เหมือนกับผีเสื้อที่กว่าจะกลายเป็นผีเสื้อก็ต้องเป็นไข่ หนอน และดักแด้ก่อน เส้นทางชีวิตของจางซือหยวนที่โลดแล่นในจุดสูงสุดและตกอับก็เช่นกัน จากรองหั่วหน้า คณะกรรมการควบคุมทางการเมือง กลายเป็นเลขาธิการพรรค กลายเป็นอาชญากร กลายเป็นตาเฒ่าจาง และกลายเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ เป็นชีวิตที่เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ดังข้อความที่ 4

ข้อความที่ 4

不管飞得多么高，它来自大地和必定回到大地。
无论人还是蝴蝶，都是大地的儿子。

(Wang, 2009, p. 303)

ถึงเครื่องบินจะสูงเท่าไรก็มาจากแผ่นดิน ก็ควรจะต้องลงสู่แผ่นดิน
ไม่ว่าคนเราหรือผีเสื้อก็เหมือนกัน ล้วนเป็นบุตรของผืนแผ่นดิน

(Wang, 2018, p. 187)

ข้อความที่ 4 แสดงเหตุการณ์ช่วงท้ายของเรื่องที่จางซือหยวนค้นพบ
เส้นทางสู่ชีวิตที่ตนเองต้องการแล้ว เขาตกผลึกได้ว่า เครื่องบินไม่อาจบินสูง
ตลอดกาล ผีเสื้อไม่อาจโบยบินอย่างเสรีตลอดกาล คนเราก็ไม่อาจโลดแล่นใน
จุดสูงสุดและตกอับตลอดกาล เหล่านี้คือวิถีของธรรมชาติที่สรรพสิ่งล้วน
เปลี่ยนแปลงและอิงอาศัยซึ่งกันและกัน จางซือหยวนมีชื่อเสียงและอำนาจ
เท่าไร สุดท้ายก็ต้องกลับมาเป็นคนธรรมดา เหมือนผีเสื้อที่แม้มิบินได้อย่าง
อิสระ แต่ครั้งหนึ่งก็เคยถูกจองจำอยู่ในดักแด่ สรรพสิ่งล้วนเป็นบุตรของ
แผ่นดินอันหมายถึงล้วนอยู่ภายใต้วิถีของธรรมชาติ ผีเสื้อจึงถูกอุปลักษณ์เป็น
การเปลี่ยนแปลง

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า “ผีเสื้อ” ในวรรณกรรมเรื่อง ผีเสื้อ
ของหวางเหมิง แสดงถึง “การเปลี่ยนแปลง” เนื่องจากชีวิตของจางซือหยวน
ที่โลดแล่นในจุดสูงสุดและตกอับ มีความคล้ายคลึงกับผีเสื้อที่มีวงจรชีวิตแบบ
สมบูรณ์ คือเป็นไข่ หนอน ดักแด่ แล้วจึงกลายเป็นผีเสื้อ ภาพกว้างของตัวบท
ของวรรณกรรมจึงไม่ได้แสดงความหมายการเปลี่ยนแปลงมากนัก แต่จะบอกเล่า
และแสดงอย่างชัดเจนผ่านเส้นทางชีวิตของจางซือหยวนที่เปลี่ยนแปลงอย่าง
ไม่มีจุดสิ้นสุด ซึ่งสามารถแสดงการถ่ายทอดความหมายได้ดังนี้

source: ฝี่เสื่อ

target: การเปลี่ยนแปลง

มีวงจรชีวิตแบบสมบูรณ์

เปลี่ยนจากไข่ เป็นหนอน → ลักษณะเปลี่ยนไป
เป็นดักแด้ และเป็นฝี่เสื่อ

3) ฝี่เสื่อคือความเป็นหนึ่งเดียว

ความเป็นหนึ่งเดียว คือสภาวะแห่งการเปลี่ยนแปลงรวมเป็นเอกภาพ กล่าวคือ แม้สรรพสิ่งล้วนแตกต่างกัน หากแต่สามารถกลมกลืนจนกลายเป็นหนึ่งเดียวได้ เณรเช่นหยินและหยาง สรรพสิ่งจึงเป็นหนึ่งเดียวกัน เหมือนกับเส้นทางชีวิตของจางซือหยวนที่เปลี่ยนแปลงอย่างไม่มีจุดสิ้นสุด จนน่าสับสนว่าตัวตนใดคือตัวตนที่แท้จริงของตัวเองกันแน่ จางซือหยวนจึงตั้งคำถามเกี่ยวกับตัวตนของตัวเองในตอนต้นเรื่อง และได้เดินทางค้นหาคำตอบตลอดเส้นเรื่อง จนสามารถปิดจบเรื่องราวได้เมื่อเขาตกผลึกได้ซึ่งตัวตนเพียงหนึ่งเดียวของตนเอง ซึ่งเป็นตัวตนที่เกิดจากการประสานกลมกลืนกันระหว่างตัวตนที่หลากหลายของจางซือหยวน ดังข้อความที่ 5-6

ข้อความที่ 5

这真是一个有趣的问题。抑或他既不是张副部长也不是老张头，而只是他张思远自己？除去了张副部长和老张头，张思远三个字又余下了多少东西呢？副部长和老张头，这是意义重大的吗？决定一切的吗？这是无聊的吗？不值得多想的吗？

(Wang, 2009, p. 250)

ปัญหาที่น่าสนใจคือ เขาอาจจะไม่ใช่ทั้งรัฐมนตรีช่วยว่าการจางและตาเผ่าจาง แต่เป็นตัวจางชื่อหยวนนั่นเอง ถ้าไม่ใช่รัฐมนตรีช่วยว่าการจางและตาเผ่าจางแล้ว สำหรับจางชื่อหยวนทั้ง 3 พยางค์นี้ จะมีค่าเหลืออีกเท่าไร? เรื่องนี้มีความหมายมากไหม? เรื่องนี้เป็นสิ่งชี้ขาดทั้งปวงและไร้สาระหรือ? ไม่น่าจะคิดมากหรือ?

(Wang, 2018, p. 21)

ข้อความที่ 5 แสดงคำถามที่จางชื่อหยวนถามกับตนเองในตอนต้นเรื่อง เขารู้ว่าตนเองมีหลายตัวตน และตัวตนทั้งหมดก็ล้วนคือจางชื่อหยวน หากแต่ไม่รู้ตัวตนของตนเอง ที่ไม่ใช่รัฐมนตรีช่วยว่าการจาง และไม่ใช่ตาเผ่าจาง เป็นตัวตนที่ชื่อว่า “จางชื่อหยวน” 3 พยางค์นี้เท่านั้น คือตัวตนที่มีคุณค่ามากหรือน้อยเพียงใด จนพบคำตอบในตอนท้ายเรื่อง ดังข้อความที่ 6

在小石头、张指导员、张书记、老张头和张副部长之间，分明有一种联系，有一座充满光荣和陷阱的桥。这是存在的，这是生死攸关的。见证便是他的心，便是张思远自己。要使这桥坚固而又畅通无阻。

(Wang, 2009, p. 304)

ระหว่างเจ้าก้อนหิน ผู้ขึ้นนำการเมืองจาง ท่านเลขาจาง ตาเผ่าจาง และท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการจาง มีความสัมพันธ์ที่เห็นได้อย่างชัดเจน สะพานนี้มีอยู่เชื่อมโยงชีวิตกับความตาย หัวใจของเขาเป็นพยาน ยืนยันได้ว่าเป็นตัวของจางชื่อหยวนเอง จะต้องรักษาให้สะพานนี้มั่นคงแข็งแรง ผ่านได้สะดวก

(Wang, 2018, p. 193)

ข้อความที่ 6 แสดงคำตอบอันเป็นบทสรุปของเรื่องราวทั้งหมด ซึ่งปรากฏในตอนที่จางซือหยวนดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการและตระหนักว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดคือการทำงานให้ดี สะท้อนให้เห็นว่า จางซือหยวน 3 พยางค์นี้ มีค่ามากกว่าสิ่งใด เนื่องจากทุกตัวตนของจางซือหยวนมีความสัมพันธ์ที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือล้วนแต่เชื่อมโยงกัน โดยมีตัวตนของตนเองเป็นดังสะพานเชื่อมโยงระหว่างตัวตนทั้งหมด และเป็นตัวตนที่คอยใช้ปัญญาไตร่ตรองว่าเวลาไหนควรเป็นตัวตนไหน จางซือหยวนควรเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการก็ต่อเมื่อต้องดำเนินเรื่องทางการเมือง และควรเป็นตาเฝ้าจางก็ต่อเมื่อต้องการใกล้ชิดกับประชาชน ตัวตนของตนเองจึงมีคุณค่ามากที่สุด

ตัวตนที่หลากหลายของจางซือหยวนเปรียบได้กับการกลายเป็นผีเสื้อของจางจื่อที่แสดงสภาวะแห่งการเปลี่ยนแปลงรวมเป็นเอกภาพเดียว จางซือหยวนก็เปลี่ยนแปลงตัวตนของตนเองเพื่อประสานกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวกับสังคม ผีเสื้อจึงถูกอุปลักษณ์เป็นความเป็นหนึ่งเดียว

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า “ผีเสื้อ” ในวรรณกรรมเรื่อง ผีเสื้อของหวางเหมิง แสดงถึง “ความเป็นหนึ่งเดียว” เนื่องจากบทสรุปของเรื่องราวที่ว่า แม้มนุษย์จะมีตัวตนในสังคมมากมายเพียงใด ตัวตนทั้งหมดก็ล้วนคือตนเองทั้งสิ้น เหมือนกับผีเสื้อที่ไม่ว่าจะเป็นไข่ หนอน ดักแด้ หรือตัวเต็มวัยก็ล้วนแต่เป็นผีเสื้อ มนุษย์จึงควรยอมรับความเป็นตนเอง อันเป็นตัวตนหลักหรือสะพานที่เชื่อมโยงกับตัวตนทั้งหมด และควรสร้างตัวตนที่หลากหลายเพื่อสัมผัสกับประสบการณ์ที่แตกต่างโดยตรงและประสานกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวกับสังคม อันสอดคล้องกับแก่นคิดของปรัชญาจางจื่อที่เลื่อนลื่นสลับระหว่างตัวตนกับวัตถุภายนอก จนสรรพสิ่งประสานกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวซึ่งสามารถแสดงการถ่ายทอดความหมายได้ดังนี้

source: ฝี่เสื่อ

target: ความเป็นหนึ่งเดียว

เป็นไข่ หนอน ดักแด้

→

รวมเป็นเอกภาพเดียว

หรือตัวเต็มวัย ก็ล้วนเป็นฝี่เสื่อ

ข้อมูลทั้งหมดแสดงให้เห็นว่า ความหมายของฝี่เสื่อในวรรณกรรมเรื่อง ฝี่เสื่อ ของหวางเหมิง น่าจะได้รับอิทธิพลมาจากความฝันของฝี่เสื่อในปรัชญาจวงจื่อ โดยมีจุดประสงค์เพื่ออุปลักษณ์มนุษย์เป็นฝี่เสื่อ และแผ่สารหรือข้อความจากผู้ประพันธ์มายังผู้อ่านว่า มนุษย์เป็นสัตว์การเมืองที่ได้รับผลกระทบจากการเมืองเสมอ แต่ก็อยู่ไม่ได้หากปราศจากการเมือง เหมือนกับฝี่เสื่อที่ได้รับผลกระทบจากธรรมชาติเสมอ แต่ก็อยู่ไม่ได้หากปราศจากธรรมชาติ มนุษย์จึงควรทำความเข้าใจตนเองและสภาพสังคมอย่างถึถ้วนเพื่อนำมาซึ่งชีวิตที่สามารถเปลี่ยนแปลงตัวตนของตนเองได้อย่างอิสระ และนำมาซึ่งความสามารถในการแก้ไขปัญหาและสร้างสรรค์ประโยชน์ให้ตนเองและสังคมได้สำเร็จ

“พรุ่งนี้จะมียานมากขึ้นอีก”: บทส่งท้าย

วรรณกรรมเรื่อง ฝี่เสื่อ ของหวางเหมิง เปรียบเสมือนกระจกสะท้อนภาพสังคมจีนช่วงปี ค.ศ. 1949-1979 ที่หวางเหมิงประสบด้วยตนเอง เขาจึงประพันธ์วรรณกรรมเรื่องนี้เพื่อถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงให้ผู้อ่านได้ซึมซาบและตระหนักรู้ถึงสิ่งที่เกิดขึ้น จนนำไปสู่การประกอบสร้างความหมายให้ “ฝี่เสื่อ” กลายเป็นอุปลักษณ์ที่สะท้อนประวัติศาสตร์การเมืองของประเทศจีน

หากวิเคราะห์จากตัวบทของวรรณกรรมจะเห็นได้ว่า ความหมายของฝี่เสื่อในวรรณกรรมเรื่อง ฝี่เสื่อ ของหวางเหมิง ได้รับอิทธิพลมาจากความหมายของฝี่เสื่อในปรัชญาจวงจื่อ ส่งผลให้ความหมายของฝี่เสื่อใน

สองสิ่งนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ล้วนตั้งอยู่บน 3 หลักการสำคัญ ได้แก่ 1) ความอิสระ 2) การเปลี่ยนแปลง และ 3) ความเป็นหนึ่งเดียว ผลการศึกษาข้างสะท้อนให้เห็นว่า หวางเหมิงได้ประกอบสร้างความหมายให้ “ผีเสื้อ” เป็นดังภาพชีวิตของตนเองที่เคยยืนอยู่ทั้งฝ่ายซ้ายและฝ่ายขวา ในยุคปฏิวัติวัฒนธรรม

ขณะเดียวกัน เรื่องราวจากวรรณกรรมเรื่องนี้ยังพยายามสื่อสารกับ ผู้อ่านว่า มนุษย์เป็นสัตว์การเมืองที่ไม่อาจจะเปลี่ยนแปลงตัวตนในสังคมไป มากมายเพียงใด ก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงการเมืองได้ แม้จะเคยยืนอยู่ฝ่ายซ้ายหรือ ฝ่ายขวา หรือเคยยืนอยู่ทั้งสองฝ่าย ตัวตนทั้งหมดก็ล้วนคือตัวตนของตนเอง เพียงหนึ่งเดียว ดังผีเสื้อที่ไม่ว่าเป็นไข่ หนอน หรือดักแด้ ก็ล้วนเป็นผีเสื้อทั้งสิ้น

ทั้งนี้ มนุษย์จึงควรยอมรับตัวตนของตนเองและตรึงตรองสภาพ สังคมรอบตัวให้ถี่ถ้วน เพื่อตักตักซึ่งสะพานสู่ชีวิตที่สามารถแก้ไขปัญหาและ สร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคมได้สำเร็จ เฉกเช่นจางซือหยวนที่ ยอมรับตัวตนของตนเองและเข้าใจสภาพสังคมรอบตัวแล้ว จึงเลือกเป็น ข้าราชการที่ดีและขยันทำงานเพื่อประชาชนและประเทศชาติ ดังวรรคทอง หนึ่งของวรรณกรรม “พรุ่งนี้จะมียานมากขึ้นอีก” (Wang, 2018, p. 195) ซึ่งหมายถึง สิ่งสำคัญที่สุดของมนุษย์ ไม่ใช่ความอิสระ ไม่ใช่การเปลี่ยนแปลง และไม่ใช่ความเป็นหนึ่งเดียว แต่คือการตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงานของตนให้ดี เพื่อสร้างสรรค์ประโยชน์สุขแก่สรรพสิ่ง

References

- Allinson, R. E. (1989). *Chuang-Tzu for spiritual transformation: An analysis of the inner chapter*. New York: State University of New York Press.
- Arunkhachornsak, S. (2016). Butterfly and Zhou Gong: Dream, hope and transformation of propositions in Confucius and Zhuangzi philosophies. In K. Triyawong, & T. Dejpawuttikul (Eds.), *Hope and Humanities Imagination* (pp. 55-88). Bangkok: Siamparitut.
- Arunkhachornsak, S. (2022). *Fish, bird, and butterfly: Animal metaphors and the subsistence in philosophy of Zhuangzi*. Bangkok: Illuminations Editions.
- Chantharasanti, P. (2019). *The way of Taoism*. Bangkok: Openbooks.
- Chitchamnong, D. (2004). The sound of heartbeat: Human consciousness and cultural strength. In R. Sujjapun, C. Sangkrajang, & O. Kamsorn, *The Power of Criticism: Literature* (pp. 427-431). Bangkok: Praphansarn.
- Chitchamnong, D. (2013). *An introduction to literature criticism*. Bangkok: Praphansarn.
- Culler, J. (2018). *Literary theory: A very short introduction* (S. B. Wannasin, translator). Bangkok: Bookscape.
- Dokbua, F. (2020). *Chinese Philosophy*. (5th ed). Bangkok: Siamparitut.
- Jaroenjitrkam, P. (2011). *Principles of literary criticism*. Bangkok: Thammasart University Press.
- Lee, J. H. (2007). What is it like to be a butterfly? A Philosophical interpretation of Zhuangzi's butterfly dream. *Asian Philosophy*, 17(2), 185-202.
- Li, Q. (2021). Wang Meng and contemporary Chinese literature. *Literary Review*, 2021(3), 134-142.
- Limpanusorn, P. (2002). *Zhuangzi's the way of Taoism*. (2nd ed). Bangkok: Songsiam.

- Limpanusorn, P. (2005) . *The Taoism scripture of Zhuangzi*. Bangkok: Sangsanbooks.
- Lin, W. (2008). An introduction of Wang Mon's ideological novels: Analyzing the differences and similarities between Chinese and Western ideological novels. *Prospect & Exploration*, 6(8), 63-80.
- Nagavajara, C. (1999). *The way of criticism: Three decades of experience*. Bangkok: Chomnad.
- OSHO. (2014) . *Freedom: The courage to be yourself*. Bangkok: Freemind Publishing.
- Preechatham, S. (2013). *The complete work of Chuang Tzu*. (2nd ed). Bangkok: Openbook.
- Rithisrithon, O., Hongsuwan, P., & Sangkhaphanthanon, T. (2019). The butterfly, the abject, and metaphor in novel Keetamontra. *Humanities & Social Sciences*, 36(2), 176-192.
- Satha-a-nant, S. (2013) . *Currents of Chinese philosophy: Debates on nature, power and tradition*. (4th ed). Bangkok: Siamparitut.
- Sodsuk, N. (2008). Phi Suea and Mek Hearn Nam Lai: The two mirrors of Chinese society in the period of Cultural revolution and Four modernization. *Journal of East Asian Studies*, 13(1), 115-134.
- Sujjapan, R. (2021). Chinese contemporary fictions translated by H.R.H. Princess Maha Chakri Sirindhorn. *Journal of Humanities and Social Sciences*, 8(2), 1-33.

- Wang, M. (2009). Butterfly. In *Anthology of modern Chinese literature 1976-2000*. Shanghai: Shanghai Literature and Art Publishing House.
- Wang, M. (2018). *Butterfly* [蝴蝶] (Maha Chakri Sirindhorn, Her Royal Highness Princess, translator). (10th ed). Bangkok: Nanmeebooks.
- Wongthai, N. (2020). *Language and meaning*. Bangkok: K. C. Interpress Printing House.

Author

Chollada Ungkitphaiboon

Faculty of Humanities, Kasetsart University

E-mail: chollada.u@ku.th

Wuttipong Prapantamit

Faculty of Humanities, Kasetsart University

E-mail: wuttipong.prap@ku.th